

Ομήρου Οδύσσεια

Κουκουβίνης Κωνσταντίνος – Α1

Υπεύθυνη Καθηγήτρια: Ελένη Τσαούση

Ο Οδυσσέας μέσα από τα λόγια των άλλων

Στους πρώτους στίχους του έπους, την «Τηλεμαχία», ο ποιητής σκιαγραφεί τον ήρωα και μας δίνει πληροφορίες για αυτόν, μέσα από λόγια άλλων ατόμων (π.χ. την Αθηνά, τον αφηγητή, τον Δία).

- Στον 1^ο στίχο, Ο Όμηρος χαρακτηρίζει τον Οδυσσέα «πολύτροπο».
- Στον 57^ο στίχο, η Αθηνά αναφέρεται στον Οδυσσέα ως «γενναίο αλλά δύσμοιρο».
- Στον 64^ο στίχο, η Αθηνά μιλώντας για την θυγατέρα του Άτλαντα, περιγράφει τον Οδυσσέα ως «δύστυχο και οδυρόμενο».
- Στον 75^ο στίχο, ο Δίας, τον χαρακτηρίζει ως «θεϊκό».

Επιβεβαίωση των αρχικών χαρακτηρισμών, βάσει του μύθου.

Οι αρχικοί χαρακτηρισμοί, έρχονται να επιβεβαιωθούν πλήρως κατά στην εξέλιξη του μύθου της Οδύσσειας.

Ο Οδυσσέας αποδεικνύεται ένας πολυμήχανος και γενναίος άνδρας που σκέφτεται το καλό των συντρόφων του αλλά παράλληλα είναι και ένας δύστυχος και οδυρόμενος άνθρωπος. Το ταξίδι του είχε πολλές προκλήσεις και δυσκολίες που έπρεπε να αντιμετωπίσει και διήρκεσε πολλά χρόνια, κρατώντας τον έτσι μακριά από ότι επιθυμούσε πιο πολύ από όλα, την πατρίδα και την οικογένεια του.

Η Κίρκη μεταμορφώνει τους συντρόφους
του Οδυσσέα σε γουρούνια

Οι Λωτοφάγοι

Σκιαγραφήστε την προσωπικότητα του Οδυσσέα

Ο πρώτος χαρακτηρισμός που μπορούμε να σκεφτούμε για τον Οδυσσέα, είναι το «πολυμήχανος».

Ένας ευφυής άνθρωπος, που μέσα από πολλές δυσκολίες που είχε να αντιμετωπίσει έβρισκε λύσεις για να ξεπεράσει τα εμπόδια, αν και ορισμένες φορές αφήνει το «εγώ» του να πάρει το καλύτερο του εαυτού του (π.χ. όταν τύφλωσε τον Κύκλωπα και ύστερα τον κορόιδεψε, προκαλώντας την οργή του Ποσειδώνα).

Παρουσιάζεται επίσης ως συναισθηματικός, αφού όλες οι ενέργειες που κάνει, έχουν σαν σκοπό να καταφέρει να ολοκληρώσει το ταξίδι της επιστροφής και να γυρίσει πίσω στην πατρίδα του αλλά και στην οικογένειά του που για αυτόν είναι το μόνο που έχει σημασία.

Τι συμβολίζει ο Οδυσσέας και το ταξίδι του κατά τη γνώμη σας;

Ο Οδυσσέας και το ταξίδι του συμβολίζουν το ταξίδι του κάθε ανθρώπου στην ζωή του.

Η ζωή μας έχει περιπέτειες, άλλες ευχάριστες και άλλες όχι...
Σημασία έχει όμως να παραμένουμε σταθεροί και πιστοί στις αξίες, τους στόχους και να προσπαθούμε να τους επιτύχουμε με υπομονή και επιμονή.

Γιατί η Οδύσσεια αποτέλεσε πηγή έμπνευσης για πολλούς καλλιτέχνες από την αρχαιότητα έως σήμερα;

Όλες οι περιπέτειες του Οδυσσέα είχαν σαν στόχο να δείξουν πως με την υπομονή, την επιμονή και την προσπάθεια, κάθε άνθρωπος μπορεί να πετύχει τον σκοπό του.

Η απόδοση αυτών από τον Όμηρο είχε τόσο λεπτομερείς περιγραφές και δημιούργησε τόσο έντονες εικόνες ώστε δεν θα μπορούσε να μην αποτελέσει πηγή έμπνευσης για πολλούς καλλιτέχνες.

Λογοτεχνία, ποίηση, ζωγραφική, γλυπτική, ακόμα και μουσική δημιούργησαν σπουδαία έργα βασισμένα στην Οδύσσεια.

Επιρροές της Οδύσσειας στην τέχνη

Ο Οδυσσεύς αναγνωρίζεται από τον σκύλο του Άργους.
Κάτω δεξιά, σχέδιο του ιταλού ζωγράφου της
Αναγέννησης Francesco Primaticcio

Οι Μνηστήρες, έργο του Gustave Moreau. Musée
National Gustave Moreau.

Ο Οδυσσεύς και ο Τηλέμαχος σκοτώνουν τους
μνηστήρες (1812), έργο του γάλλου ζωγράφου
Christophe Thomas DeGeorge.

«Νοσταλγία της Πατρίδας» // Οδυσσέας του Ομήρου Ομοιότητες και Διαφορές

Στην «Νοσταλγία της Πατρίδας», όπως και στην Οδύσσεια, η νοσταλγία για επιστροφή στην πατρίδα είναι η κεντρική ιδέα. Εδώ ο ήρωας επιστρέφει σε ένα ταπεινό σπίτι ενώ ο Οδυσσέας επιστρέφει σε ένα παλάτι. Στην ουσία όμως επιστρέφουν και οι δύο στο «σπίτι τους».

«Στον Οδυσσέα» // Οδυσσέας του Ομήρου Ομοιότητες και Διαφορές

«Στον Οδυσσέα», όπως και στην Οδύσσεια, ο πρωταγωνιστής έχει να αντιμετωπίσει ένα σωρό εμπόδια, δυσκολίες και προκλήσεις αλλά τίποτα δεν μπορεί να τον σταματήσει.

«Οδυσσέας» του Alf. Tennyson // Οδυσσέας του Ομήρου Ομοιότητες και Διαφορές

Τέλος, στον «Οδυσσέα» του Alf. Tennyson, ο ήρωας παρουσιάζεται διαφορετικά. Με πιο ανήσυχο πνεύμα αφού μετά που γύρισε επιτέλους στο σπίτι του και την πατρίδα του, νοσταλγεί τις περιπέτειες και τα ταξίδια, σε αντίθεση με τον Ομηρικό Οδυσσέα που το μόνο που ήθελε ήταν να παραμείνει για το υπόλοιπο της ζωής στην πατρίδα του και δίπλα στην Πηνελόπη.

Ο Οδυσσέας διαχρονικό σύμβολο του ανθρώπου

Ο Οδυσσέας είναι ένας εξαιρετικά καλογραμμένος ήρωας, πολύ ανθρώπινος, που έχει ελαττώματα, κάνει λάθη, έχει αισθήματα, έχει πείσμα και δύναμη.

Κάθε άνθρωπος μπορεί να δει χαρακτηριστικά του στον Οδυσσέα και έτσι να πάρει δύναμη να μην σταματάει την προσπάθεια μέχρι να πετύχει τους στόχους και τα όνειρά του.

Ο Οδυσσέας γίνεται το διαχρονικό σύμβολο του ανθρώπου που αγωνίζεται και πετυχαίνει τους στόχους του!

Ιθάκη

από Κωνσταντίνο Καβάφη

- Σὰ βγεῖς στὸν πηγαῖμο γιὰ τὴν Ιθάκη,
νὰ εὕχῃσαι νά'ναι μακρὺς ὁ δρόμος,
γεμάτος περιπέτειες, γεμάτος γνώσεις.
- Τοὺς Λαιστρυγόνας καὶ τοὺς Κύκλωπας,
τὸν θυμωμένο Ποσειδῶνα με φοβᾶσαι,
τέτοια στὸν δρόμο σου ποτέ σου δὲν θὰ
βρεῖς,
ἂν μὲν' ἡ σκέψις σου ὑψηλὴ, ἂν ἐκλεκτὴ
συγκίνησις τὸ πνεῦμα καὶ τὸ σῶμα σου
ἀγγίζει.
- Τοὺς Λαιστρυγόνας καὶ τοὺς Κύκλωπας,
τὸν ἄγριο Ποσειδῶνα δὲν θὰ συναντήσῃς,
ἂν δὲν τοὺς κουβανεῖς μὲς στὴν ψυχὴ σου,
ἂν ἡ ψυχὴ σου δὲν τοὺς στήνει ἔμπρός σου.
- Νὰ εὕχῃσαι νὰ 'ναι μακρὺς ὁ δρόμος.
Πολλὰ τὰ καλοκαιρινὰ πρωῒα νὰ εἶναι
ποὺ μὲ τί εὐχαρίστηση, μὲ τί χαρὰ
θὰ μπαίνεις σὲ λιμένας πρωτοειδωμένους·
- νὰ σταματήσῃς σ' ἔμπορεῖα Φοινικικά,
καὶ τὲς καλὲς πραγμάτειες ν' ἀποκτήσῃς,
σεντέφια καὶ κοράλλια, κεχριμπάρια κ'
ἔβενους,
καὶ ἡδονικὰ μυρωδικὰ κάθε λογῆς,
ὅσο μπορεῖς πιὸ ἀφθονὰ ἡδονικὰ μυρωδικά.
- Σὲ πόλεις Αἰγυπτιακὲς πολλὰς νὰ πᾶς,
νὰ μάθῃς καὶ νὰ μάθῃς ἀπ' τοὺς
σπουδασμένους.
Πάντα στὸ νοῦ σου νά'χῃς τὴν Ἰθάκη.
Τὸ φθάσιμον ἐκεῖ εἶν' ὁ προορισμός σου.
- Ἀλλὰ μὴ βιάζῃς τὸ ταξεῖδι διόλου.
Καλλίτερα χρόνια πολλὰ νὰ διαρκέσῃ.
Καὶ γέρος πιά ν' ἀράξῃς στὸ νησί,
πλούσιος μὲ ὅσα κέρδισες στὸν δρόμο,
μὴ προσδοκῶντας πλούτη νὰ σὲ δώσῃ ἡ
Ἰθάκη.
- Ἡ Ἰθάκη σ' ἔδωκε τ' ὠραῖο ταξίδι.
Χωρὶς αὐτὴν δὲν θ' ἄβγαινες στὸν δρόμο.
Ἄλλα δὲν ἔχει νὰ σὲ δώσῃ πιά.
- Κι ἂν πτωχικὴ τὴν βρῇς, ἡ Ἰθάκη δὲν σὲ
γέλασε.
Ἔτσι σοφὸς ποὺ ἔγινες, μὲ τόση πείρα,
ἤδη θὰ τὸ κατάλαβες ἡ Ἰθάκης τί σημαίνουν.

Τραγούδια που αναφέρονται στον Οδυσσέα

Η επιλογή μου από τα
προτεινόμενα τραγούδια
θα ήταν ο «Οδυσσέας»
της Ευας Λουκάτου

[https://www.youtube.com
/watch?v=D5F-T-3-7b8](https://www.youtube.com/watch?v=D5F-T-3-7b8)

Βιβλιογραφία:

- Ομηρικά Έπη Οδύσσεια, Βιβλίο Α' Γυμνασίου
- <https://www.timesnews.gr/i-odysseia-stin-techni/>
- <https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9F%CE%B4%CF%85%CF%83%CF%83%CE%AD%CE%B1%CF%82>
- <https://ellas2.wordpress.com/2010/11/10/%CE%BF%CE%B4%CF%85%CF%83%CF%83%CE%B5%CE%B1%CF%83-%CE%BF-%CE%80%CE%BF%CE%BB%CF%85%CE%BC%CE%AE%CF%87%CE%B1%CE%BD%CE%BF%CF%82-%CE%B2%CE%B1%CF%83%CE%B9%CE%BB%CE%B9%CE%AC%CF%82-%CF%84%CE%B7%CF%82-%CE%B9/>

*Σας ευχαριστώ
για την προσοχή σας!*